

BEKIM FEHMIU

BLISTAVO I STRAŠNO

DRUGI DEO

Copyright © 2012 Fehmiu – Petrić
Copyright © 2023 ovog izdanja, LAGUNA

Zbog nedostatka kompletnog materijala o književnim izvorima, urednik je odlučio da navede imena prevodilaca bez podatka o izdanjima budući da autor nije ostavio za sobom detaljne izvore.

Mojim *Mamarazi.*
sestrama *mojoj*
Besi, *i nadasve*
naročito *Hedonu*
Špresi, *Uliksu,*
Afrditi, *Sinovima*
Ljuljeti *Baškimu.*
i braći *osobito*
Arsimu, *a*
Fatmiru,

Sadržaj

Federativna Narodna Republika Jugoslavija (FNRJ)

Jesen 1955–1956.	9
Nove premijere	15
Godine 1956–1960.	23
Prvi čas	31
Dr Miloš Đurić „Budalčino, uči i budi glumac“	49
Izuzetan čovek. Uzor mudrosti	67
Atelje postaje profesionalno pozorište	79
Jesen 1960, 1961–1963.	93

Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija (SFRJ)

Godine 1963–1967.	131
<i>Skupljači perja</i> – Kan	171
Prvi dan snimanja – TV serija <i>Odisej</i>	195
„Ako ti nećeš... <i>Paramaunt</i> može...“	241
Godina 1970.	313
Godine 1971–1986.	343
Godine 1987–1988.	555
Godine 1988–1989. Odlazim!	615
Fotografije.	661

Federativna Narodna Republika Jugoslavija (FNRJ) Jesen 1955–1956.

Prvi koraci

Moj Prizren me je ispratio okupan purpurnim septembar-
skim suncem, a Priština me dočekala s dosadnom kišom i
blatnjavim ulicama. Grad izgleda jadno i bedno. Glavnu ulicu i
centar čine prizemne kuće i radnje, sve niske osim zgrade Obla-
snog komiteta KPJ. Primećujem da više ne postoji džamija iz
XV veka. Umesto nje, po lepoti sličnoj Sinan Pašinoj džamiji
u Prizrenu, zjapi ogromna rupa oivičena zelenom ogradom.
Kažu, gradi se hotel. U neposrednoj blizini nalazi se za mene
jedina svetla tačka: Oblasno narodno pozorište. Dominira cen-
trom grada, s dugim stepenicama, belo obojenih zidova i sta-
klene fasade.

S desne strane pozorišta nalazi se hotel *Union*, oker boje, na
sprat, s velikom salom, drvenim stolovima i plišanim stolicama
boje višnje. Kafana-restoran.

Preko puta pozorišta pruža se ulica koja vodi sve do pošte,
a s obe strane ulice nalaze se radnje, među kojima i moderne,
izgrađene kao i hotel između svetskih ratova. U tim radnjama
se prodaje sve: od voća i povrća do tekstila. Tu se nalazi i kafana
Kozara s ogromnom baštom, pod lozom, gde se leti održava-
ju igranke. Kasarna Jugoslovenske narodne armije, okružena
bodljikavom žicom, nalazi se na svega četiri stotine metara od

pozorišta. Odatle počinje makadamski put za Prizren kojim se stiže sve do gimnazije „Ivo Lola Ribar“. Na dva kilometra odatle nalazi se albanska Učiteljska škola. Makadamskim drumom stiže se do šumovite Grmije. Tu je podignuta nova dvospratnica za rukovodioce.

Dom JNA ima divnu baštu sa šimširima i mnogo cveća. Zgrada je moderna i lepa.

Iza pozorišta teče rečica Veluša, oskudna vodom, oivičena vrbama i jablanovima. Na moju radost, moja draga sestra Špresa je baš tu, kod tetka Stane, unajmila sobu. Reka, kad pada kiša, izliva se i dopire gotovo do zidova kuća. Teče pored pozorišta, ispod ravnog drvenog mostića nestaje, da bi se ponovo pojavila i navodnjavala bašte zasađene kupusom.

Budući da sam postao član pozorišta, dobijam pravo na kredit. Špresa ispunjava formulare i, uz Mehribane Šalju, postaje mi žirant. Kupujem bež mantil i crne cipele. Posmatram svog anđela Špresu u novoj sredini, njenu gustu, pomalo riđu i valovitu kosu, kestenjaste, vatrene oči. Neverovatno kako iz tog sićušnog tela izbija ogromna energija.

S nepunih šesnaest godina, još devojčicom, postala je učiteljica u Prizrenu, da bi pomogla u prosvjećivanju albanske dece. Borila se i izborila protiv mraka – da skine crnu feredžu albanskim muslimankama, iako su joj fanatici pretili. Kulturno-umetničko društvo *Agimi* (Zora) bilo bi, čini mi se, nezamislivo bez nje i njenog glasa. Prozvali su je „Kosovski slavuj“. I baš kad su uhapsili oca 1948. godine, Mita Miljković, ministar prosvete SR Srbije, ponudio joj je stipendiju za školovanje glasa u Beogradu. „Kako da pevam a otac je u zatvoru? Ko će da izdržava porodicu? Neka braća studiraju.“

Posle očeve smrti 1951. godine Špresa preuzima njegov razred. Vlast počinje akciju otvaranja turskih škola po Kosovu. Otimaju joj učenike, uz pretnje, primoravaju ih da pređu u

turske škole. Zbog toga dolazi u sukob s Radetom Glavićem. Cica Patrnogić* preti joj pištoljem.

Izbacuju je iz škole. Kasnije je vraćaju, ali ne u Prizren, nego u selo Štimlje. Kao prognana, u snegom i vukovima okruženom Štimlju, zajedno s bratom Fatmirom uči mališane, i redovno snabdevaju porodicu namirnicama i ogrevom. Posle nekoliko godina Špresa dobija premeštaj, ali ne u Prizren nego u Prištinu.

Da li su je zvezde poslale u ovaj grad da bi me pazila i mazila, u prizemnoj memljivoj sobi sa zemljanim podom.

„Svesno sam se žrtvovala i žrtvovaću se. Samo vi ostvarite vaše snove“, kaže moja mila sestra.

Kao što rekoh, jedino profesionalno pozorište na Kosovu postaje mi izvor svetlosti u mračnom okruženju. Već pri ulasku osećam svećanu i ozbiljnošću prigušenu atmosferu. Oskudni izvori svetlosti pojačavaju moj utisak.

Pored Slave Ravasija, njegove supruge Mehribane, Petra Pašića, Zdravka Katića, i ja sam postao „stanar pozorišta“. Samo što nisam spavao u njemu. Ulazio sam s prvim zracima sunca. Sala u kojoj su održavane probe, s vratima tapaciranim kožom, belim zidovima, visokim prozorima i crnim klavirom, postala je moja kolenka u kolevcu. Osim fizičkih vežbi i vežbi dikcije, počeo sam da učim da sviram klavir. Kupio sam bajera. Vraćaju mi se snovi, slike iz filmova o Šopenu, Betovenu... Upozorili su me da remetim jutarnji san stanara. Nastojao sam da vežbam tiho, šapatom, a zadovoljstvo sviranja klavira prebacio sam na popodne. Obnavljaju se stare i pripremaju nove predstave. Moja prva „uloga“ bila je epizoda u već čuvenoj predstavi *Halit Gaši* u režiji Abdurahmana Šalje, u kojoj su glavne uloge igrali Šani Palaska i Istref Begoli.

Kad sam prvi put stupio na pozornicu, bio sam okupan svetlošću reflektora. Crni krug tame ocrtavao se oko mene. Jedva sam nazirao reditelja u prvom redu. Ogromna „crna rupa“ uliva strah.

* Politički funkcioneri. (Prim. aut.)

Scena me je opčinila svojim sadržajem. I onim pod reflektorima, i onim što se nalazilo iza kulisa: scenski radnici, rekvizita, cugovi, visoka mračna tavanica... U sebi ponavljam: ovo je pravo pozorište, a ne Dom kulture u Prizrenu.

Prva premijera

Za Albanski ansambl, Zdravko Katić u sopstvenoj adaptaciji postavlja *Koštanu* Bore Stankovića. Dodelio mi je ulogu Stojana.

Prva proba. Oko reditelja sede glumci Abdurahman Šalja – Hadži Toma, Šani Palaska – Mitke, Vera Bala-Ćirković – Koštana... Atmosfera je svečana. Katićev glas nije više tih kao kada sam ga upoznao. Prvi put čujem jedan milozvučni jezik, koji se mnogo razlikuje od jezika kojim govore prizrenski Srbi. Počinje čitanje. Unapred imam tremu. Kad je došao red na mene, zastajkivao sam, mucao kao da sam nepismen. Bilo me je sramota. Spasla me pauza.

U polumračnom foajeju, oko staklom ograđenog bifea koji osvetljava jedna sijalica, okupili su se glumci. Naručuju čajeve, sendviče, na kredit ili plaćaju bonovima.

„Zašto si se snuždio?“, pita me Dževad Čena, nudeći mi čaj. „Nije valjda zbog čitanja? Ne budi lud! Čekaj, čuješ prve čitajuće probe nekih naših prvaka“, šeretski me tešio nasmejani Dževad.

Uloga Stojana mi je bliska. Otkrivao sam je s lakoćom, kako njegovu dušu tako i svet Bore Stankovića. Zbog mojih prvih brčića, Ekrem Čohadžić iz Srpskog ansambla počeo je i privatno da me zove Stojan.

Dan premijere. Špresi dajem dve karte. Odlazim u pozorište. Osim portira nema žive duše. Do početka predstave ima još dva i po sata. Sedim u garderobi. Gledam Bekima u ogledalu. Pitam ga: „Ko si ti?“, Bekim me oponaša. Približavam mu se. I on se meni približava. Šapućem: „Hoćeš li mi reći ko si?...“

Ulazi inspicijent Ahmet Ćirezi i pali svetlo. Izvinjava se, čudeći se što sedim u mraku.

– Pa ti si već obukao kostim – reče odlazeći.

Pristižu kolege. Oblače kostime uz pošalice. Dolaze glumci iz albanskog i srpskog ansambla, hrabre nas i držeći stegnute palčeve odlaze. Poslednje zvono.

– Drži se, momče. *Merd!* – kaže na francuskom, zapljuckujući me protiv uroka, Abdurahman Šalja.

Svetla u gledalištu se gase. Žamor publike zamire. Zavesa se diže...

Odjekuje milozvučni glas temperamentne lepe Koštane. Grmi Hadži Toma. Žali za mladošću Mitke. A mladi Stojan jadikuje zbog neostvarene ljubavi, uz melanholičnu pesmu prognane Koštane. Zelena somotska zavesa lagano se spušta, uz aplauz publike.

Glumci se užurbano ređaju za poklon. Stojimo pod snopovima reflektora. Ispred nas se iznose korpe sa cvećem, a buketi predaju u ruke. Aplauz dostiže vrhunac. Ne znam koliko se puta zavesa dizala i spuštala.

Nastalo je opšte grljenje, poljupci čestitanja. Tu su razdragane kolege iz oba ansambla, koji nam iznose svoje utiske a prenose i utiske publike.

S buketom cveća, potpuno ošamućen, krećem prema garderobi gde je još bučnije i veselije. Zdravko Katić čestita glumcima. Došao je i Slava Ravasi. Sa svojim toplim crnim očima punim sjaja, uzdržanog osmeha, tihim glasom reče mi: „Dobro je bilo. Čestitam.“

Najzad se setih da otvorim mali koverat zakačen za skoro zgnječeni buket: „Mili moj brate Bekime, neka večerašnja premijera bude početak ostvarivanja tvojih snova. Mnogo, mnogo uspeha želi ti tvoja sestra Špresa.“ Garderobier me ljubazno požuruje.

Reflektorima obasjan foaje. Prijem sa zakuskom. Svuda nasmejana lica, živi razgovori. Upravnik Milutin Jasnić predstavlja me nekim meni nepoznatim političkim funkcionerima.

Došla je Špresa u društvu sa Dritom Dobroši*... Grlim je. Gleda me pravo u zenice. U njenim očima vidim sreću, radost, prkos, gordost. Sve to pomešano. Prilazi nam Mehribane Šalja. Vragolasto grli Špresu a meni kaže: „Neka Slava bude ljubomoran koliko hoće, baš me briga“, i poljubi me u obraz. Tu su još Katarina Josipi, Hirije Hana, Boško Pištalo sa suprugom, Šaban Domi... Ubrzo, Špresa je otišla sa Dritom, uz napomenu: „Znaš gde je ključ od kapije.“

Ne znam ni kako ni kada sam izašao iz pozorišta. Hodajući polumračnom glavnom ulicom, nisam ni primetio da sam stigao do kasarne van grada. Kasna jesenja hladnoća mi prija. Ne mogu da sredim misli. U sebi osećam prazninu. Čujem odjek sopstvenih koraka po smrznutoj kaldrmi i lavež pasa iz daljine.

* Politička funkcionerka. (Prim. aut.)

Nove premijere

Posle *Koštane*, odnosi s kolegama postali su prisniji. Led je probijen. Već me smatraju svojim. Stičem samopouzdanje. Glumci su s nestrpljenjem očekivali kritike. To me je pomalo čudilo. Ja sam bio skoro ravnodušan, jer sam stalno imao na umu Betovenovu misao o kritičarima: „Ujedi mušica ne mogu zaustaviti konja u njegovom vatrenom trku.“

Nove premijere se ređaju. Srpski ansambl daje *Čajdžinicu na avgustovskoj mesečini*, a mi komediju *Glavica luka* od Krista Beriše. Dževat Ćena u glavnoj ulozi Leca briljira. Moja uloga je opet zaljubljeni kalfa Lazri. Pripremaju se i operete u kojima pevaju tenor Caci Ćirković i sopran Vera Bala Ćirković. Njen brat Mikel Bala – stepuje. Boško Pištalo režira. Sprema se čak i koncert operskih arija, odnosno dueta iz *Toske*, *Boemi*. Abdu-rahman Šalja priprema ariju iz *Rigoleta*: „Oh, Bože, sav život je bedan...“ Koncert vodi vojni dirigent orkestra JNA, kapetan Vojinović.

Gotovo sve arije su mi poznate zahvaljujući filmovima *Karuzo* s Mariom Lancom, a i zbog mog brata Baškima, koji je često pevao dok smo živeli u Prizrenu. On ima dramski tenor. I sada ga čujem kako peva arije *Smej se pajaco*, *Žena je varljiva*.

Naslonjen na portal scene, u polumraku, posmatram Abdu-rahmana kako s lakoćom peva. Priželjkujem i ja da pevam tu ariju. Trčim u salu za probe. Za klavirom pokušavam da sebi dam

intonaciju i otpevam „Oh, Bože, sav život je bedan...“. Dobro je. Uhvatio sam prvu frazu. Trčim na scenu. Slušam, beležim reči, trčim ponovo u salu, pa za klavir. Abdurahman, osim što je izvanredan glumac i reditelj, govori tečno turski i italijanski, vozi svoj nemački motor zindap s prikolicom i nosi kožnu jaknu.

Velika žalost u stvaralačkoj radosti

Još je trajalo ushićenje i radost posle premijere kad je iznenada u beogradskoj bolnici od meningitisa, kažu posle svega nekoliko dana bolovanja, preminula naša prvakinja Mehribane Šalja, supruga Slave Ravasija, a sestra Abdurahmana Šalje.

Žalost i tuga obuzela je ne samo nas već i ceo grad. Građani su joj priredili veličanstven ispraćaj.

Duboko me je potresao Mehribanin odlazak. Ona je bila moja pozorišna maskota i moj talisman. Na Prištinu, sa skromnim kulturno-zabavnim životom, čini mi se da je pala još veća senka. U žalosti, okupljali smo se oko bifea u polumračnom foajeu i razgovarali.

Jednog sumornog dana, pijuckali su kafe i čajeve Abdurahman, Slava i Zdravko Katić. Scenograf, visoki Petar Pašić, uzeo je piće i udaljio se, *noseći* svoja malo savijena leđa. Boško Pištalo, okruglog lica, s crnom kovrdžavom kosom i naočarima, iznenadio me je pitanjem: „Zašto ne upišeš Pozorišnu akademiju u Beogradu?“ Svi me pogledaše. Zatečen, otkrio sam im svoje planove kako sam još pre pre dve godine odlučio da upišem Pozorišnu akademiju, a da mi brat Baškim to nije dozvolio dok ne maturiram. Ravasi se raspituje da li znam šta je potrebno za prijemni ispit, a Pištalo se nudi da me priprema. Na moj odgovor da znam i da već uveliko spremam *Gavrana* Edgara Alana Poa na albanskom, u prevodu slavnog Fana S. Nolija, Ravasi me pita da li sam čuo za pesnika Dušana Vasiljeva. Odgovorio sam odrečno.

– On ima jednu divnu pesmu. Mislim da bi ti odgovarala. Zove se *Čovek peva posle rata*.

Pročulo se o mojoj nameri. Ljudi se podeliše u dva tabora. Na one „za“ i one „protiv“. „Šta će ti akademija kad si bogom dan glumac! To je samo gubljenje vremena!“ „Šta će ti akademija kad si takav talenat?“...

U pauzi probe predstave *Izgubljeni raj* od Murteza Pejze, koju režira Abdurahman, inspicijent Bastri Čitaku saopštava mi da me zove upravnik.

Drug Milutin Jasnić mi je ponudio da sednem u narandžastu kožnu fotelju. Kroz veliki prozor, prolećno sunce osvetljava njegova leđa i veliki sto s malom gipsanom bustom druga Tita. Seo je. Odmerava me. Počeo je toplim glasom: „Čujem da nas napuštate, da idete na studije. Moji saradnici i ja upravo spremamo repertoar za sledeću sezonu i tražimo prave uloge za vas. Povećaćemo vam i platu.“

Zahvalio sam na lepim rečima. Objasnio sam mu zbog čega sezonu provodim u njegovom teatru. Osim materijalne pomoći porodici koju mi omogućava rad u pozorištu, čekam i profesora Matu Miloševića, koji prima novu klasu tek 1956/57. godine. Želim da budem baš njegov student.

Dok me upravnik i dalje merka, kroz glavu mi se vrmaju misli o većoj plati i glavnim ulogama. Ne znajući odakle mi drskost, prekinuo sam neprijatnu tišinu.

– Izvinite, druže upravniče. Zar vama ne odgovara da sutra imate jednog akademskog glumca koji će vam se vratiti sa mnogo širim znanjem i kulturom?

– Zar ćete se vratiti?

– Ja idem da bih se vratio.

– Aaaa! Ja sam mislio da odlazite zauvek! Ako je tako, onda ćemo i da vas stipendiramo, s obavezom da se posle završetka studija vratite. Je l' tako?

– Da.

Premijera salonske drame *Izgubljeni raj* uz prisustvo autora iz Skoplja prošla je dobro. Prvu radio-dramu *Ciklon* snimao sam ponovo u Abdurahmanovoj režiji.

Slava Ravasi ne samo što mi je našao pesmu već mi je doneo i monolog Hemona iz tragedije *Antigona* od Sofokla. Prvi put čujem za milozvučne uzlazne i silazne akcente srpskohrvatskog jezika. Slava mi je akcentovao svaku reč. Njihovi znaci mi izgledaju kao muzičke note.

Hemon, obraćajući se svom ocu kaže:

Bogovi, oče, daju razum ljudima,
Od svega blaga što je blago najveće...*

Čovek peva posle rata Dušana Vasiljeva počinje sa:

Ja sam gazio u krvi do kolena,
i nemam više snova...

Bože, kako su mi uzburkali dušu Hemon i *Čovek peva...*, svaki na svoj način.

Slava Ravasi me je strpljivo i s radošću spremao. Otkrio mi je i tajnu logičkog akcenta, veoma značajnog za glumu.

– Čuvajte se ukalupljivanja u Beogradu.

– Šta to znači?

– Ako budete uspešno igrali neki robusni karakter, stalno će vam isto nuditi. Ljudi će u svojim glavama stvarati sliku, kalup, fah, o vama kao glumcu. Čuvajte se toga.

Zapamtio sam to kao jedan od najdragocenijih saveta.

– Nastavite i tokom leta da radite kao i do sada. Bićete primljeni. Sreća je vaša što ne znate dobro srpskohrvatski. Kad budete počeli da učite, naučićete onaj pravi, književni. A sada, srećno.

* *Sofoklove tebanske tragedije: Car Edip – Edip Kolonski – Antigona*, prevod: Miloš Đurić, Cetinje, Narodna knjiga, 1955.

Zagrlio me je i otišao.

Ostao sam sâm u svojoj kolevci, sali za probe. Zraci kasnog prolećnog sunca padali su na veliki crni klavir.

Hudožestveno pozorište

Vozom, drugim razredom s drvenim klupama, putujemo za Skoplje. Uprava nas vodi da gledamo jedan od najvećih teatarâ sveta, Moskovski hudožestveni akademski teatar (MHAT) iz Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika (SSSR). To je njihova prva posleratna turneja po našoj zemlji.

Uzbuđenju nema kraja. Saznao sam nešto više o MHAT-u i njegovom osnivaču Stanislavskom, autoru knjiga *Sistem glume*, *Moj život u umetnosti*. Uvek dobro informisani Dževad Čena, možda jedini mladi glumac koji prati svetsku literaturu i dramaturgiju, uz kloparanje točkova, priča nam šta zna o glumi po Stanislavskom i Brehtu...

Skoplje. Narodno pozorište. Kako oko zgrade, tako i u foajeu, u sali, atmosfera je zgusnuto svečana. Seli smo pažljivo da slučajno ne zaškripe sedišta. Razgovori se vode šapatom, ali većina čuti u iščekivanju. Gledaćemo *Kremaljska zvona*.

Zavesa se digla. Pojavom masivnog dekora u tamnim bojama s prelivom bronzâ, razrađenog do najsitnijih detalja, s prigušenim osvetljenjem, gledalištem je ovladala potpuna tišina. Izašli su glumci. Sa znanjem ruskog iz gimnazije, razumem tek po koju reč, ali karakteri u kostimima, njihov način oblačenja, njihovo kretanje i gestovi, čine da gotovo sve razumem. Govor i glasovi glumaca, lako, jasno i melodično dopiru do balkona, imam utisak da prisustvujem nekom koncertu. Opijen i omađijan tom lepotom, hvatam sebe kako šapućem: „Da, to je pravo pozorište.“

Zavesa se spustila. Zavladao je tajac, da bi kao po komandi bio prekinut frenetičnim aplauzom. Dok je publika bila još u

mraku, podigla se zavesa. Pod snopom bleštavih reflektora, stajali su poređani učesnici predstave. Korpe cveća su se nizale pred njihovim nogama. Gledaoci iz prvih redova zasipaju ih cvećem, a mi s balkona dovikujemo:

– Braavooo, braavoooo! – Zavesa se dizala i spuštala mnogo puta. Napustili smo salu među poslednjima.

Zajedno s albanskim kolegama iz *Malcinskog teatra* (Pozorište albanske nacionalne manjine) i sa lepom Mušerefe Preka, ostatak noći proveli smo u jednom restoranu u razgovoru o predstavi. Tu sam saznao da je ovo izuzetno pozorište izgradio Albanac, po imenu Kolj Bojadžiu* trgovac, zajedno s prijateljem iz Venecije, još početkom veka. Razgovor je trajao sve do polaska voza. Divan doživljaj.

Prva turneja

Pozorišna turneja pružila mi je osobito zadovoljstvo. Upoznao sam nove gradove moje otadžbine, Peć, Kosovsku Mitrovicu, Gnjilane. Upoznali smo i novu publiku, koja je različito reagovala na istu predstavu zbog uslova pod kojima smo morali da igramo. Ni u jednom gradu nije bilo pozorišne zgrade kao u Prištini, a kamoli kao u Skoplju. Bili su to takozvani domovi kulture s plitkim, niskim i uskim pozornicama. Morali smo da dekor svedemo na minimum, a predstave da igramo pod svećama i limenim fenjerima ili petrolejkama. Električari nisu imali gde da uključe reflektore jer nije bilo električnih instalacija.

Najlepše tokom moje prve turneje bilo je zbližavanje i još bolje upoznavanje s kolegama. Publika je jurila i okruživala poznate glumce da bi ih videla izbliza: Abdurahmana Šalju, Katarinu Josipi, Istrefa Begolija... To me je podsetilo na moje gimnazijske

* Otac Majke Tereze. (Prim. aut.)

dane, kad sam ja jurio da vidim glumce Severina Bjelića i Mavida Popovića dok su snimali *Pesmu sa Kumbare* u Prizrenu.

Oproštaj

Kraj sezone. Kolege odlaze svojim domovima, u druge gradove. Rastanci su dirljivi. Prazno pozorište tužno zjapi. Priština mi sada deluje veselije u zelenilu i mirisu lipa, s vrelin danima a svežim i živim noćima i krcatim korzoom. Pred put za Prizren odlazim na groblje. Ne volim groblja. Retko posećujem tatin i bakin grob. S buketom ruža u ruci, stojim nad grobom prekrivenim usahlim, prašnjavim vencima, s izbledelim trakama s kojih još može da se čita: „Našoj dragoj Mehribani...“

Pred očima mi se pojavljuje vedro, okruglo, s pegicama oko nosa nasmejano lice, njena riđa kovrdžava kosa i bistre plave oči koje su mi dale toliko snage i hrabrosti pri mojim prvim koracima na profesionalnim pozorišnim daskama. Kleknuo sam. Uzdignutih ruku, izgovorio sam elham-molitvu za njenu dušu. Položio sam ruže, podigao sam se i s rukom na srcu, po našem običaju, natraške udaljio.

Hvala ti, Mehribane Šalja, i neka ti je večna slava!